

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

HUKUK BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1991/44

KARAR NO : 1991/45

ÖZET: Ahvali şahsiye'ye ilişkin davaların adli yargı yerinde görülmesinin gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : Cengiz Sır

Karşı taraf : Akşehir Nüfus Müdürlüğü

O L A Y Davacı, doğum tarihinin 1963 olduğunu, doğumunu müteakip nüfusa kaydedilmeyerek, kendisinden önce 1959 yılında doğan ve sonra 1962 yılında ölen ve nüfusa ölüm kaydı düşülmiyen ağabeyi Cengiz Sır'ın nüfusunu taşıdığını ileri sürerek nüfus kütüğüne doğum tarihinin düşülmesi istemiyle nüfus idaresine karşı adli yargı yerinde 21.5.1990 tarihinde dava açmıştır.

Akşehir Asliye Hukuk Mahkemesi; 6.6.1990 gününde, 318-356 sayıyla: Doğum ölüm gibi maddi olayların nüfus kütüğüne işlenmesinin idari işlemlerle mümkün olacağı gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş; temyiz edilen karar Yargıtay 3. Hukuk Dairesinin 20.12.1990 gün ve 10774-9439 sayılı kararı ile onanmak suretiyle kesinleşmiş, karar düzeltme istemi de reddedilmiştir.

Davacı, Akşehir Nüfus İdaresinin nüfus kaydının düzeltilmesi isteminin reddine ilişkin 10.4.1991 tarihli idari işleminin iptali isteğiyle idari yargıya başvurmuştur.

Konya İdare Mahkemesi; 8.5.1991 gün ve 497-546 sayıyla; ahvali şahsiye ye ilişkin hükümlerin 743 sayılı Türk Kanunu Medenisinde yer aldığı, Medeni Kanunun 38., Nüfus Kanununun 11. maddelerine göre bu tür davaların çözümünün adli mahkemelerine ait olduğu, Uyuşmazlık Mahkemesi'nin 11.2.1991 gün ve 5-5 sayılı kararında bu doğrultuda bulunduğu gerekçesiyle davayı görev yönünden reddetmiş, karar temyiz edilmeksizin kesinleşmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE: Türk Milleti adına karar veren Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü, Mustafa Şahin'in Başkanlığında, Şükrü Kaya Erol, Ekrem Serim, Alp Yüksel Fırat, Ahmet Çolakoğlu, İrfan Erdinç ve Osman Şimşek'in katılmaları ile yaptığı 23.12.1991 günlü toplantıda, Hâkim Ayten Anıl'ın raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; toplantıya Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Savcı İsmet Gökalp ile Danıştay Başsavcısı yerine katılan Savcı M. İlhan Dinç'in davanın çözümünün adli yargının görevine girdiği yolundaki yazılı ve sözlü düşünceleri alındıktan sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Esasa girilmeden önce, adli yargıda açılan yaş tashihi davası, ile idari yargı yerinde davacının isteği doğrultusunda nüfus kütüğünde düzeltme yapmayan nüfus idaresi işleminin iptali isteği arasında 2247 sayılı Kanunun 14. maddesinde öngörüldüğü şekilde olumsuz görev uyuşmazlığının oluşup oluşmadığının incelenmesi gerekmektedir.

İlk bakışta adli ve idari yargı yerlerinde açılan davaların konuları farlı gibi görünüyorsa da, davacının her iki yargı yerinde açtığı davalarda amacı, nüfustaki hatalı kaydın düzeltilmesi olduğundan, olayda 2247 sayılı Kanunun 14. maddesinde şartları belirlenen olumsuz görev uyuşmazlığı doğmuş bulunmaktadır.

Dava, önce doğup öldüğü iddia edilen Cengiz'in nüfusunu taşıyan küçük Cengiz'in doğum tarihinin düzeltilmesi istemine ilişkindir. Bu bir yaş tashihi davası olup, doğrudan doğruya ahvali şahsiye'ye ilişkin bulunmaktadır.

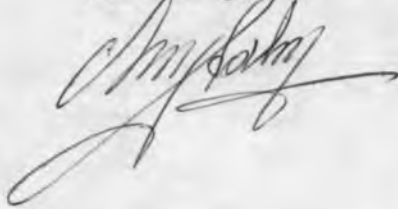
Ahvali şahsiye'ye ilişkin düzenlemeler ise, 743 sayılı Türk Kanunu Medenisix ile 1587 sayılı Nüfus Kanununda yer almıştır.

Medeni Kanunun 38. maddesinde; "hâkimin hükmü olmadıkça ahvali şahsiye sicilinin hiçbir kaydı tashih edilemez." denilmekte, Nüfus Kanununun 11. maddesi de aynı hükmü yinlemektedir. Nüfus Kanununun 46. maddesinde "yaş, ad, soyadı ve diğer kayıt düzeltme davaları, ilgilinin oturduğu yer asliye hukuk mahkemesinde Cumhuriyet Savcısı ve nüfus/^{baş}memuru veya nüfus memuru huzuruyla görülür ve karara bağlanır." hükmünü içermektedir. Görülüyorki yasalarda konuya ilişkin düzeltmeleri hakkında karar verecek mahkeme, duraksamayacak biçimde açık olarak gösterilmektedir.

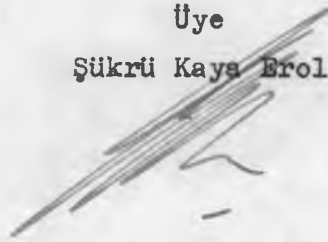
Açıklanan nedenlerle, davanın çözümü adli yargının görevine girdiğinden Akşehir Asliye Hukuk Mahkemesinin görevsizlik kararının kaldırılması gerekmektedir.

SONUÇ: Anlaşmazlığın, niteliğine göre davanın adli yargı yerinde görülmesi gerektiğine bu nedenle Akşehir Asliye Hukuk Mahkemesinin 6.6.1990 gün ve 318-356 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, üyelere Şükrü Kaya Erol ve Ekrem Serim'in karşı oyu ve oyçokluğuyla 23.12.1991 gününde kesin olarak karar verildi.

Başkan
Mustafa ŞAHİN

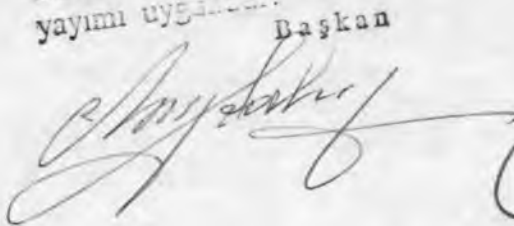
Üye
Şükrü Kaya Erol

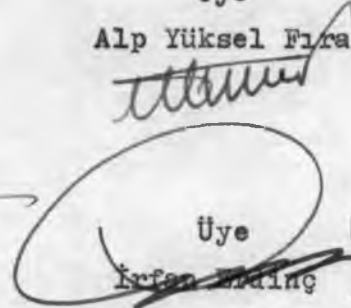
Üye
Ekrem Serim

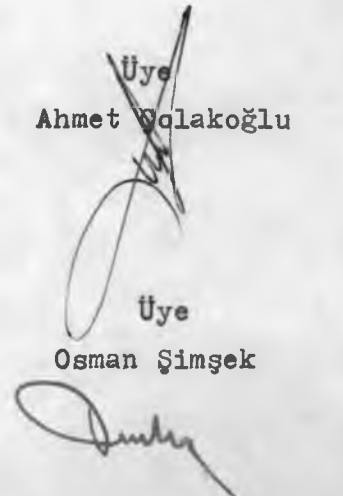
Bu kararın Resmi Gazete'de yayımı uygulanır.

Başkan

Üye
Alp Yüksel Fırat

Üye
Ahmet Dolakoğlu

Üye
İrfan Edinç

Üye
Osman Şimşek

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1991/44
KARAR NO : 1991/45

KARŞI OY YAZISI

Davacı Cengiz Sır 12.10.1963 tarihinde doğduğunu nüfusa kayıt yapıldığını, kendisinden önce ölen kardeşinin nüfus kaydını taşıdığı ileri sürerek ölü kardeşine ait kaydın terkinin ile kendisinin yeniden nüfusa kaydedilmesini istemiştir.

İddiaya göre, davacı nüfusta kayıtlı değildir. Nüfusta kayıtlı olmayan kişinin nüfusa kaydı idari yolla mümkündür. Bunun için mahkeme kararı gerekmez. Nüfusta kayıtlı olmayan kişinin ölen kardeşinin nüfus cüzdanını taşımış olması onun nüfusa kayıtlı olduğunu göstermez ve nüfusa kayıt edilebilmesi de daha önce ölen kardeşinin nüfustaki kaydının silinmesine bağlı değildir. Bunlar birbirinden ayrı idari işlemlerdir. Davacının amacı nüfusa kayıt yaptırmak olduğuna ve nüfusta'da kaydı bulunmadığına göre ahvali şahsiye kaydının düzeltilmesi diye bir davadan bahsedilemez. Burada Medeni Kanununun 38. maddesinde sözü edilen türden bir dava yoktur. Bu nedenle davanın çözümü idari yargının görevine girdiğinden sayın çoğunluğun oluşturduğu karara katılmıyoruz.

Üye

Şükrü Kaya Erol

Üye

Ekrem Serim.